



PROJEKT ÖSSZEFOGLALÓ

„Jogszámban rögzített közadatokot tartalmazó adatkörök, valamint egyéb nyilvántartott adatkörök felmérése és azok szabályozási oldali felülvizsgálata című” projektről

KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00002

SZÉCHENYI 



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A projekt célja, tevékenységei

A KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18 „Jogszályban rögzített közzétételi kötelezettségek alá eső adatok körének felülvizsgálata” című konstrukció keretében az Igazságügyi Minisztérium és a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft. alkotta konzorcium 1 milliárd forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásból valósítja meg a KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00002 azonosítószámú „Jogszályban rögzített közadatok tartalmazó adatkörök, valamint egyéb nyilvántartott adatkörök felmérése és azok szabályozási oldali felülvizsgálata című” projektjét.

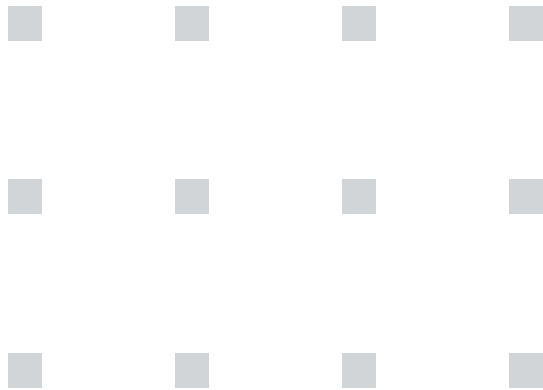
A projekt kezdete: 2019. március 1.

A projekt tervezett befejezése: 2022. december 31.

A projekt átfogó célja, hogy hozzájáruljon a közigazgatás, közszolgáltatás hatékonyságának fejlesztéséhez úgy, hogy a közigazgatási folyamatok átláthatóságának és a közszolgáltatások színvonalának javításával a szolgáltatói szemléletet és az etikus működést erősíti meg.

A projekt specifikus célja a szolgáltató szemlélet és a közadatok nyilvánosságának javítása és megerősítése a közszolgáltatásban (valamint a kapcsolódó szektorokban, pl. a közfeladatot ellátó egyéb nem közigazgatási szerveknél) a közérdekű és a közérdekből nyilvános adatokhoz való hozzáférést garantáló alkotmányos alapjog érvényesülésének támogatásával.

Ennek keretében az átláthatóságot szolgáló fejlesztésként a közérdekű adatok kereshetőségének megkönnyítésére, az azokról való tájékoztatás javítására, a jogszályban rögzített közzétételi kötelezettségek alá eső adatok körének felülvizsgálatára irányul.



A fentiek figyelembevételével a projekt célrendszere az alábbiak szerint foglatható össze:

- A projekt átfogó céljai:
 - szolgáltatási szemlélet erősítése a közigazgatásban;
 - a közigazgatás átláthatóságának erősítése, a korrupció megelőzése;
 - információs (alkotmányos) jogok érvényesítése.
- A projekt specifikus célja:
 - a közérdekű adatok nyilvánosságának, illetve megismerésének javítása.
- Beavatkozások:
 - a jogszabályban rögzített közzétételi kötelezettségek alá eső adatok körének felülvizsgálata.

A kutatás-fejlesztési tevékenység keretében végzett támogató fejlesztések eredménye

A projektben három termék fejlesztése történt meg:

- **Központi Adatkörjegyzék (KA):** A projekt keretében azonosított adatkörök és jogszabályi vonatkozásaik struktúrába rendezésével, valamint informatikai támogatásának megvalósításával létrejött a jogszabályon alapuló Közigazgatási Adatkörjegyzék tartalmi és információtechnológiai feldolgozásának alapja. Az ezt megvalósító rendszer – egy olyan tájékoztató portál (Központi Adatkörjegyzék, a továbbiakban: KA),

amely biztosítja a közadatkörök jogszabályi kereteinek folyamatosan frissülő, naprakész elérhetőségét. A KA adattartalma képezi a másik két termék – az Adatkezelői Szintű Közadatkezelő Keretrendszer és a Közadat és közadatkör kereső rendszer – alapját.

- **Adatkezelői Szintű Közadatkezelő Keretrendszer (ASzKK),** amely a pilotok eredményeire építve létrehozott módszerek megvalósíthatóságát igazolja, azaz információtechnológiai oldalról teljeskörűen támogatja a közadatmenedzsment továbbfejlesztett módszerét. Az ASzKK az adatkezelő szervek és azok ügyintézői számára biztosítja a közadatkörök közzétételét, a felvitt adatvagyon frissítését, valamint egységes munkafelületet biztosít a közadatigénylések megválaszolásához.
- **Közadat és közadatkör kereső rendszer (KKK)** létrehozásával a projekt eredményei megoszthatók a társadalommal. A rendszer adattartalma a pilotok során feldolgozott közadatok körére terjed ki. Használatával javul a közadatokhoz való közvetlen hozzáférés és kereshetőség. A böngészőben elérhető webes KKK rendszerben regisztráció nélkül is lehet a projekt keretében rögzített közadatkörök, valamint a regisztrált közadatok között keresni. A komponens fő feladata a tárolt adatok közötti gyors és eredményes keresés biztosítása webes felületen keresztül. Az érdeklődők regisztrációt követő bejelentkezés után bővebb funkcionalitással, kényelmi szolgáltatásokkal használhatják a rendszert, valamint közadatigénylést is benyújthatnak a felületen az adatgazda szervekhez.

A projekt várható hatásai

Társadalmi hatások

KÖZVETLEN HATÁSOK		
	Pozitív hatások	Negatív hatások
Számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> A kidolgozott megoldási javaslatok alapján kormányzati intézkedések születnek. A projektben felvetett kérdések, illetve a megoldási javaslatok jogalkotást indukálnak. A projekt sikerei újabb projekteket indukálnak. A hazai tudományos életben növekszik az információs joggal, a közérdekű adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos kutatások, publikációk és hivatkozások száma. Megnő a közérdekű adatokkal kapcsolatos szakmai és kommunikációs események (rendezvények, konferenciák) száma. Javul a szerven adatmegosztási és adatszolgáltatási hajlandósága. Megnő a közérdekű adat és közérdekből nyilvános adatigénylések, illetve a közérdekű adatlekérések száma. 	<ul style="list-style-type: none"> Megnő a más szervektől jövő megkezelések száma a konzorciumi tagoknál (ügyek keletkeznek, amelyek rendszeresen erőforrást kötnek le).
Nem számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> A szabad vélemény-nyilvánítás és -formálás, a demokratikus részvételi jogok, valamint a sajtószabadság és az önkormányzati jogok gyakorlása jobban érvényesül, a társadalmi folyamatok kontrollja javul. A társadalmi elégedettség javul. A több és pontosabb információ következtében megalapozottabb kormányzati / üzleti döntések születnek, Az átfogó közjogi felülvizsgálat illetve a fogalmak rendszerezése miatt a jogrendszer belső koherenciája javul (ld. minőségi jogalkotás). A közbeszéd tárgyává válik a közadatokhoz való hozzáférés. A projekt eredményei beépülnek a felsőoktatási képzésekbe és a tananyagokba. A projekt eredményeinek kommunikációja felkelti a nemzetközi szakmai szervezetek (EU, OECD, ENSZ, OKF, W3C) figyelmét. Új munkakapcsolatok, valamint szakmai együttműködések jönnek létre. 	<ul style="list-style-type: none"> A felmérések során azonosított, a helyzetelemzésben korábban nem azonosított problémák aggodalmat szülnék. A projektben nem megoldott kérdések, illetve feladatok miatt kritikák érik a konzorciumi tagokat.

KÖZVETETT HATÁSOK		
	Pozitív hatások	Negatív hatások
Számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> A projekt után is nagy marad a médiafigyelem a konzorciumban részt vevő szervezetek iránt. Magyarország egy ideig kedvezőbb értékelést kap a nemzetközi szervezeteknél. Megnő a publikussá tett adatkészletek száma. 	<ul style="list-style-type: none"> A konzorciumi tagok feladatköre kiszélesedik. Új feladatok, új munkakörök kialakítása szükséges az adatkezelő szervezetnél.
Nem számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> Megnő a közérdekű adatokkal kapcsolatos téma súlya a tudományos közéletben. Megnőnek az elvárások a Kormánnyal szemben a pozitív cselekvések iránt. Javul az adattudatosság, mind az állami vezetők és alkalmazottak, mind az állampolgárok és a vállalkozások részéről. A kutatási közlemények és publikációk, növekvő száma miatt Magyarország felkerül a nemzetközi tudományos térképre. Megnő a konzorciumi tagok szakmai presztízse. Egyfajta akcelerációs vagy dominó hatásként <ul style="list-style-type: none"> a projekt eredményei beépülnek a közigazgatási továbbképzési rendszerbe, amely szervezeti szinten további cselekvésre ösztönözi a tisztviselőket; a projekt kommunikációja és az adathasználat növekedése további társadalmi kommunikációt generál; a projekt kommunikációja cselekvésre készíteti a többi társadalmi szereplőt; lendületet kaphatnak az eddig bera-gadt adatpolitikai tárgyú előterjesztések. 	<ul style="list-style-type: none"> A konzorciumi tagok adatpolitikai tudásközponttá válnak. Ha a javaslatok megtétele után huzamosabb ideig nem történik változás, úgy csalódás éri a – hazai és nemzetközi – közvéleményt.

Gazdasági hatások

KÖZVETLEN HATÁSOK		
	Pozitív hatások	Negatív hatások
Számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> A közzétételi kötelezettség alá eső adatok körének felülvizsgálata során azonosított párhuzamos feladatok és nyilvántartások megszüntetése mérsékli a felesleges adminisztratív terheket ill. államháztartási kiadások megtakarításával jár. A felmérések során azonosított felesleges jogszabályok hatályon kívül helyezésével keletkező dereguláció mind ügyfél, mind állami oldalon adminisztratív költségcsökkenéssel jár. Az állam (kivételes esetekben) pótlólagos bevételt szerez az adatszolgáltatásokból. A gyorsabb adathozzáférés csökkenti az ügyfelek információs költségeit. 	<ul style="list-style-type: none"> A projekt további költségvetési kiadásokat generál (pl. a projekten túli konferenciák és külföldi utazások, pótlólagos személyi és dologi kiadásokat generálnak).
Nem számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> Új adatalapú üzleti szolgáltatások jönnek létre, amely által növekszik a vállalkozások bevétele. 	<ul style="list-style-type: none"> -

KÖZVETETT HATÁSOK		
	Pozitív hatások	Negatív hatások
Számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> A kutatások és módszertani fejlesztési javaslatok pótlólagos (pl. IT) fejlesztéseket generálnak. Az új adatalapú szolgáltatások magas hozzáadott értékű munkahelyeket hoznak létre. Az új munkahelyek növelik a központi költségvetés adó- és járulék bevételeit. 	<ul style="list-style-type: none"> A projekt által generált intézkedések és pótlólagos fejlesztések további költségvetési kiadásokat generálnak.
Nem számszerűsíthetők	<ul style="list-style-type: none"> A közérdekű és közérdekből nyilvános adatok növekvő jelenléte a publikus felületeken kedvezően hat az adatipar fejlődésére. 	<ul style="list-style-type: none"> -

A projektben eddig megvalósult, és még hátralévő tevékenységek részletes leírása

1. Jogforráskutatás projekteleme tevékenységei

1.1 Kutatás

- Irodalomkutatási tevékenység: a közigazgatás átlátható működését a közadatok megismerhetőségének, hozzáférhetőségének nézőpontjából vizsgáló, korábban publikált tanulmányok, elemzések feldolgozása.
- A jogszabályok közel teljes körének elemzése: a kutatási tevékenység célja azoknak a jogforrásoknak a beazonosítása, illetve elemzése, amelyek a közfeladatokhoz kapcsolódóan adatköröket határoznak meg vagy hivatkoznak, esetleg közvetlenül nyilvántartási kötelezettséget írnak elő. Fontos kitétel, hogy a projekt itt adatköröket, nem pedig közadatköröket vizsgál, mivel a közadatok felülvizsgálatának az is tárgya, hogy milyen adatkörök emelhetők még be a társadalmilag magas hasznossággal bíró közadatok körébe.
- A korábbi közfeladat felmérések eredményeinek becsatornázása a projektbe.
- Az adott adatkör kapcsán releváns jogforrások lehatárolása (jogszabálycsoport meghatározása).
- A jogszabálycsoportok elemzése során a megfelelő szerkezeti elemek tartalmi összekapcsolása és hozzárendelése az adott adatkörhöz.

- Adatkörök és adatkezelők alapadatainak összekapcsolása.
- Adatkörcsoportok létrehozása: a közadatkörök állampolgárok és civil szervezetek általi leggyakoribb felhasználási célok (a belőlük előállítandó információk) szempontjából történő csoportba szervezése.
- Hatósági felhasználás, hatóságok közötti adatátadások támogatási lehetőségeinek felmérése: egyes kiválasztott hatóságok igényeinek elemzése a nyilvántartások szervezetek közötti átjárhatóságával kapcsolatban, annak meghatározása érdekében, hogy az egyébként kialakuló Közigazgatási Adatkörjegyzék elemzésébe bevonhatók-e olyan vizsgálati követelmények, amelyek a projektem eredményének értékét az interoperabilitás és a közadat-újrachasznosítás szempontjából növelhetik.

Fenti tevékenységek eredményeképpen előállított információhálózat jelenti a jogszabályon alapuló közigazgatási adatkör-nyilvántartás tartalmi bázisát.

1.2 Információtechnológiai megoldás létrehozása

Kialakításra került egy, a kutatási tevékenységet támogató szoftvermegoldás is. A rendszer a jogforráskutatás eredményeivel összhangban folyamatos fejlesztésen esett át, és az információmenedzsment funkciókon túl elemzési képességekkel bír, valamint támogatja a jogszabályi hivatkozások szerkezeti szintű kezelését. A fejlesztés alapvető eleme volt a Nemzeti Jogszabálytárral történő szoros integráció is, amely az egyoldalú adatlekérést és hivatkozás generáláson túl egy sokkal szervezettebb kapcsolatot jelent, hiszen a jogszabályok változása visszahat a Közigazgatási Adatkörjegyzék tartalmára. Az elkészült szoftver jelenti a jogszabályon alapuló közigazgatási adatkör-nyilvántartás információtechnológiai bázisát. Az elkészült projektelemelek ábrája az alábbiakban látható:



Ezt kiegészítve a szakterületi ontológiák létrehozása és karbantartása különálló feladat volt. Ehhez rendelkezésre állt számos – akár nyílt forráskódú – szoftver, ebből alábbiak használata valósult meg a projekt során:

- Ontológiaszerkesztés: Protégé és VocBench
- Ontológiadokumentáció : VIDOCO

1.3 Elemzések és javaslatok megfogalmazása

A jogforráskutatási szakasz tartalmi eredményeire és a támogató információtechnológiai megoldásra építve a projekt az alábbi főbb kérdésekre keresi a választ további elemző munka során:

- Milyen párhuzamosságok léteznek az adatkörök között (pl. ugyanazon közadatok köre több szervezetnél/több közfeladat ellátásánál is megjelenik)? Ehhez kapcsolódóan:
 - Ha ugyanazon adatkör több nyilvántartásban is létezik, akkor az adatkör forrása egyező-e, egy vagy több helyről származik-e, és ez mennyiben befolyásolja az adatazonosságot?
 - Kiváltható-e a többszörös nyilvántartás egy nyilvántartáshoz való hozzáférés biztosításával a feladatkörükben érintett többi közfeladatot ellátó szervnek?
- Adatkezelők mit tekintenek közadatnak a jogszabályon alapuló közigazgatási adatkör-nyilvántartás fényében?
- Alternatív közzétételi módoknak milyen alkalmazási lehetőségei lehetségesek és milyen társadalmi hasznosság várható?
- Nyilvántartások szervezetek közötti átjárhatóságát, a közadat-újrahasznosítást hogyan támogathatja a közadatfelülvizsgálat?
- Ugyanazon adatkör minősülhet-e közérdekből nyilvános/közérdekű adatnak és nem nyilvános/nem közérdekű adatnak, ha több nyilvántartás tartalmazza?

A kutatási eredmények alapján a projekt javaslatokat tesz a fenti tématerületeken túl a közadatokat kezelő szervezetek közötti együttműködés javítására az adatok felhasználása tekintetében (amennyiben nem személyes adatokról van szó), illetve koncepcionális szinten jogalkotási javaslatokat fogalmaz meg – jelentés formájában – az ágazati jogalkotásért felelős szervezetek számára.

1.4 Közigazgatási adatkörjegyzék központi rendszerének kialakítása

A kutatást támogató rendszer továbbfejlesztésével – egy olyan tájékoztató portál (Központi Adatkörjegyzék, a továbbiakban: KA) jön létre, amely biztosítja a közadatkörök jogszabályi kereteinek folyamatosan frissülő, naprakész elérhetőségét. A rendszerhez kapcsolódóan egy olyan javaslati dokumentum is előáll, amely az adatkörgazdák rendszerének kialakítását alapozza meg. A KA kialakítása során az alábbi szempontok kerültek előtérbe:

- a frissíthetőség, azaz az adatbetöltés technikai lehetőségének megvalósítása (pl. adatkörök módosítása, bővítése; jogszabályi tartalmi elemek és kapcsolataik hozzárendelése);
- az adatkörgazdák felhasználó - és jogosultságkezelése;
- adatkörcsoportok definiálásának lehetősége úgy, hogy egy adatkör akárhány csoportnak részét képezhesse, illetve, hogy a felhasználók saját adatkörcsoportokat definiálhassanak és oszthassanak meg;
- továbbá a rendszer integrálása a Nemzeti Jogszabálytárral, mely a közvetlen tartalmi kapcsolat mellett képes a változó jogszabályok kapcsán érintett adatkörök gazdáinak értesítésére, a Központi Adatkörjegyzékben szereplő tétel felülvizsgálatra való megjelölésére.

2. A pilot projektem keretében zajló tevékenységek

A kutatási és a fejlesztési projektelemekeket követően a projekt kisebb pilot modelleket (kísérleteket) hajtott végre egyes adatkezelőknél.

A pilot modelleknek két típusát különböztettük meg:

- adatkör szintű pilot: egy adatkör elemzése a közadatok mélységéig akár több adatkezelőnél;
- intézmény szintű pilot: adott intézménynél több adatkör elemzése a közadatok mélységéig.

Mindkét szint esetében sor került a szabályozási terület, működtetési/folyamati megoldások és az adatköröket tartalmazó adatkezelői nyilvántartások vizsgálatára közadatmenedzsment szempontjából. A vizsgálatok a publikus információk feldolgozásától a célzott belső információgyűjtés felé folytak.

A pilot szakaszban számos olyan információ, tudáselem jött létre, illetve olyan fejlesztések történtek, melyek a későbbi projektszakaszok szempontjából kiemelkedően fontosak:

- A projekt keretében a későbbiekben előálló eredmény az Adatkezelői szintű közadatkezelő keretrendszer (a továbbiakban: ASZKK), ennek megalapozása a pilot során végzett kutatói/elemzői tevékenységeket támogató szoftver kialakítása, ami a pilotok eredményeivel összhangban fejlődik.
- A szakaszban végzett kutatási és elemzési tevékenységek eredménye inputját adja a közadatmenedzsment új módszertana (ún. szervezet-szabályozási modell) kialakításának.

3. Közadatmenedzsment módszertanának egységesítése és megújítása – a szervezetszabályozási modell kialakítása

A létrejövő módszertani csomag a jövőben képes támogatni az adatkezelőket a felülvizsgált és továbbfejlesztett közadatmenedzsment koncepcióhoz való illeszkedésben. Ennek főbb vonatkozásai az alábbiak:

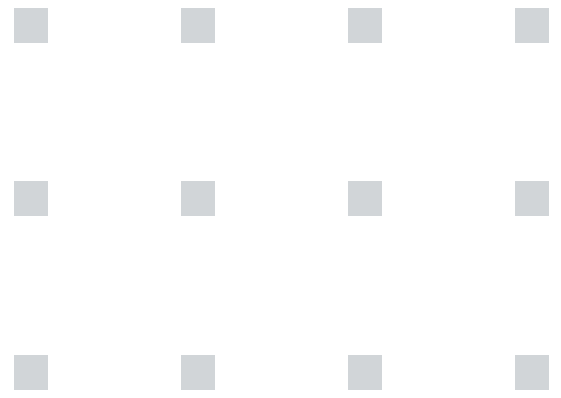
- Szervezeti szintű metaadat-tervezéshez és közadatfelméréshez szükséges módszertan kialakítása: módszertan, illetve folyamatok kialakítása, mely szempontokat és eszközöket ad a közadatok azonosításához, besorolásához, hogy az adatkezelő a lehető legpontosabban meghatározhassa a nála lévő közadatok határait, értékelhesse azok várható társadalmi hasznosságát az információszabadság alapelve szempontjából, és eldönthesse, hogy milyen egyedi adatkörökkel bővíti az elektronikus közzététel keretében – közadatigénylés nélkül is automatikusan publikálандó – közzétételének körét. Az adatok azonosításán és besorolásán túl a módszertan támogatja az adatköri gyűjtemény kialakítását, szempontokat ad a metaadatok kiválasztásához, a közadatok intézményi szinten meghatározandó adatszerkezetének kialakításához, illetve más intézményeknél meglévő, kapcsolódó adatkörökhöz tartozó viszony vizsgálatához.
- Szervezeti konfiguráció területeit érintő javaslatok: ez a módszertani elem a közadatmenedzsmenthez kapcsolódó:
 - feladatkörök meghatározását;
 - a kapcsolódó felelősségi- és hatáskörök rögzítését;
 - a releváns koordinációs eszközök kialakítását támogató szempontokat, módszereket, eszközöket tartalmazza, és
 - kiterjed még a különböző szervezeti, jogi formák különbözőségeire is.

- Közadatmenedzsment javasolt folyamatai: az előző módszertani elemhez kapcsolódóan folyamati szemléletben mutatja be a legjobb gyakorlatokat, valamint szempontokat, módszereket, eszközöket az egyedi folyamatváltozatok kialakításához.
- Közadat igénylés bírálati módszertanának kialakítása: a feladat keretében foglalkozunk a kapcsolódó költségkalkulációs, árképzési és erőforrástervezési módszertani kérdésekkel, illetve a kapcsolódó útmutatók elkészítésével.
- Közfeladat és közadat keletkezésére vonatkozó folyamati/módszertani leírás: két olyan területet fed le ez a módszertani elem, mely igyekszik jövőbiztosabbá tenni a módszertan többi részét:
 - ha újonnan jön létre közfeladat, már eleve az új rendszerben/módszertannal álljon neki az adott adatkezelő a kapcsolódó közadatmenedzsment feladatoknak;
 - ha ad-hoc keletkezik olyan adatkör, amely közadattá minősíthetőség szempontjából vizsgálendő (pl. vezetői információigény alapján), az is kerüljön be az új működési logikába.
- Adatsablon ajánlások kialakítása.
- Információtechnológiai támogatás: az előző módszertani elemekhez kapcsolódóan az adatkezelői szintű közadatkezelő keretrendszer alkalmazásával foglalkozik.

4. Az Adatkezelői szintű közadatkezelő keretrendszer fejlesztése, valamint a Közadat- és közadatkör kereső rendszer fejlesztése

A projekt létrehozta az Adatkezelői szintű közadatkezelő keretrendszert (ASZ-KK), mely a pilotok eredményeire építve létrehozott módszerek megvalósíthatóságát igazolja, azaz információtechnológiai oldalról teljeskörűen támogatja a közadatmenedzsment továbbfejlesztett módszerét. A projektnek nem része a keretrendszer bevezetése a közigazgatás intézményi körében, ugyanakkor megteremti a lehetőséget az eddig különböző szervezeteknél fellelhető közadatok egységes rendszerben történő kezelésére. Ez a fejlesztés a jogforráskutatás támogatására elsőként készített KA rendszer továbbfejlesztésének eredménye.

A Közadat- és közadatkör kereső rendszer (KKK) létrehozásával a projekt eredményei megoszthatók a társadalommal. A rendszer adattartalma a pilotok során feldolgozott közadatok körére terjed ki. Használatával javul a közadatokhoz való közvetlen hozzáférés és kereshetőség. A Közadat- és közadatkör kereső rendszer az átláthatóság és egyértelműség elvének figyelembevételével hozzájárulhat a már létező portálok (kozadat.hu és kozadattar.hu) továbbfejlesztéséhez. Ebben a projektlemben mindemellett nem cél azonos tartalmú és funkciójú új portál létrehozása.



PROJEKT AZONOSÍTÓ

KÖFOP-2.2.6-VEKOP-18-2019-00002

PROJEKT CÍME

„Jogszályban rögzített közadatokat tartalmazó adatkörök,
valamint egyéb nyilvántartott adatkörök felmérése
és azok szabályozási oldali felülvizsgálata”

KEDVEZMÉNYEZETT

Igazságügyi Minisztérium
1051 Budapest, Nádor u. 22.
adószám: 15300076241

Magyar Közlöny Lap-és Könyvkiadó Kft.
1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.
adószám: 10897706242